

JAARVERSLAG 2021

**ONTWERP PLATFORM
ARNHEM**

ACHTERGROND EN DOELSTELLING

Ontwerp Platform Arnhem (OPA) biedt een hoogwaardig programma dat belangrijke ontwikkelingen binnen de ontwerpwereld signaleert, presenteert en bespreekt. Dit doet OPA inmiddels 17 jaar, met diverse activiteiten. Naast bewezen successen zoekt OPA steeds naar actuele manieren om haar doelen te bereiken.

OPA heeft tot doel:

- een podium te bieden voor lokale, regionale en (inter)nationale ontwerpers op het gebied van mode-, product-, grafisch en interactief ontwerpen;
- het onderzoeken en bespreken van relevante visies en actuele zaken binnen genoemde vakgebieden en deze toegankelijk maken voor ontwerpers, studenten en andere geïnteresseerden;
- verbindingen te stimuleren die individuele ontwerpers en het regionale ontwerpveld inspireren en professionaliseren.

De doelstellingen van OPA komen voort uit de visie dat ontwerpers en vormgeving een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit en verbetering van onze omgeving in brede zin – zowel openbaar als privé.

OPA heeft als missie de bijdrage van ontwerpers aan deze kwaliteit – zowel regionaal als (inter)nationaal – te bevorderen en te tonen. En daarmee de verdere ontwikkeling bij alle bij het ontwerpen betrokken partijen te stimuleren, de professionalisering van de beroepsgroep te vergroten en het publiek kennis over het vakgebied te bieden.

OPA is er in de eerste plaats voor ontwerpers en richt haar activiteiten nadrukkelijk op de verschillende fasen van het ontwerperschap: van studenten en jonge professionals tot experts en visionairs. Daarbij is steeds oog voor de diversiteit en overlap tussen de verschillende ontwerpdisciplines.

Daarnaast laat OPA graag een breder publiek van geïnteresseerde bedrijven en individuen in aanraking komen met ontwikkelingen in het vakgebied. Dit vergroot het bereik, het effect en de erkenning van het vakgebied en stimuleert verdere ontwikkeling en professionalisering.

CREATIEF VESTIGINGSKLIMAAT: LOKAAL EN REGIONAAL

Arnhem is de thuisbasis van veel ontwerpers, labels en studio's vanuit verschillende disciplines (o.a. Frank Kolkman, Richard Vijgen, Maison the Faux, Arnout Visser, Humanoid, Catalogtree, Floris Schoonderbeek, Rick Tegelaar, Klaas Kuiken, Spijkers & Spijkers), studenten in creatieve richtingen (ArtEZ, University of the Arts, de Hogeschool Arnhem Nijmegen en Rijn IJssel) en organisaties & bedrijven in de creatieve- en maakindustrie. Deze sector levert een belangrijke bijdrage aan de levendigheid en leefbaarheid van de stad. Om de stad aantrekkelijk te houden voor deze doelgroep en een gezond creatief vestigingsklimaat te onderhouden en te blijven doorontwikkelen, is het belangrijk dat er laagdrempelige mogelijkheden zijn om werk te presenteren, kennis en ideeën uit te wisselen en samenwerkingen te starten.

Arnhem heeft als stad een uitgesproken cultureel en creatief profiel met een bijzonder artistiek klimaat, een kleinschalige infrastructuur, goede voorzieningen en de dynamiek van een groot aantal net afgestudeerde, jonge en startende beeldende kunstenaars, architecten, ontwerpers, musici, dansers, schrijvers en acteurs. Al decennialang ontmoeten de diverse creatieve disciplines elkaar, zowel binnen het onderwijs als in de stad voor uitwisseling en samenwerking. Binnen deze culturele infrastructuur opereert OPA als platform voor ontwerpers naast het Centrum voor Architectuur en Stedenbouw Arnhem (CASA) voor architecten, Studio Omstand die de relatie tussen hedendaagse beeldende kunst en het publieke domein onderzoekt en Beeldende Kunsten Arnhem (BKA) voor beeldend kunstenaars. Met deze organisaties wordt regelmatig samengewerkt vanuit OPA.

Het succes van de Arnhemse ontwerpers is in belangrijke mate gelegen in de mix van artistieke inspiratie, kritisch engagement en ambachtelijk maken. OPA pleit (evenals bij haar oprichting in 2004) voor een intensieve samenwerking waar disciplines niet verkokeren, maar waarbij er onderling geïnspireerd wordt.

Het publiek van OPA is heel divers. In de eerste plaats is OPA er voor ontwerpers en richt haar activiteiten nadrukkelijk op de verschillende fasen van het ontwerperschap; van studenten en jonge professionals tot experts en visionairs. Door samenwerkingen met andere organisaties uit de culturele infrastructuur, zoals CASA, OMSTAND en BKA, wordt er een goede artistieke mix geboden aan de ontwerpers. Programma avonden als 20x20 bieden ontwerpers een brede scope buiten eigen disciplines. Daarnaast kiest OPA voor samenwerkingen met de festivals en initiatieven uit de stad waarbij ook een platform wordt geboden aan ontwerpers zoals; INNOVATE, Fashion + Design Festival Arnhem en Ruimtekoers. Per programmajaar onderzoeken wij met deze organisaties hoe we op inhoud kunnen samenwerken. Op deze manier bieden wij ons netwerk een ruimere blik op verschillende disciplines en helpen wij de organisaties met artistieke inspiratie, kritisch engagement en ambachtelijk kunnen.

OPA is van mening dat juist in Arnhem, een stad waar een uitgesproken cultureel en creatief profiel aanwezig is, het interessant is om ontmoetingen te realiseren tussen de diverse creatieve disciplines.

In de regio (Gelderland, Oost-Nederland) bevinden zich interessante en inspirerende productieateliers, -bedrijven, (kennis)industrieën (Akzo Nobel, Atag, Etna, Schipper Bosch/IPKW), (semi-)publieke bedrijven (Cito, VGZ, TenneT, DNV Kema, Burgers Zoo, Nederlands Openluchtmuseum) en bijzondere uitgevers van vormgeving (o.a. De Vorm, Arco, Boekschap) waarvoor toegepast ontwerpen een belangrijke rol speelt of kan spelen. Ook het dichtbij gelegen Ruhrgebied is een interessante buurregio met productie-, afzet- en inspiratie mogelijkheden (met relevante beurzen, musea en opleidingen) voor ontwerpers. OPA onderhoudt contacten en werkt waar mogelijk en gewenst samen met de regionale centra voor technologie (RCT's) en het platform creatieve technologie (PCT).

KWALITEIT EN VAKMANSCHAP

Ontwerp Platform Arnhem (OPA) biedt een hoogwaardig programma dat belangrijke ontwikkelingen binnen de ontwerpwereld signaleert, presenteert en bespreekt. Dit doet OPA inmiddels al 17 jaar, met verschillende activiteiten. De organisatie hecht veel waarde aan de kwaliteit en het vakmanschap van het ontwerpveld. Om de continue tendensen in het ontwerpveld te agenderen is er een programmaraad die de organisatie prikkelt en informeert over de verschillende vakgebieden. Deze experts denken mee over de thematiek van het jaarprogramma en over de sprekers van de avonden, en fungeren als klankbord. Daarnaast wordt er op regelmatige basis gesproken met docenten en studenten van de verschillende creatieve opleidingen (ArteZ, HAN en Rijn IJssel) in de stad.

ORGANISATIE

OPA is een stichting zonder winstoogmerk en heeft geen kantoor met werknemers in vast dienstverband. OPA wil zijn doelstellingen realiseren met een kleine, efficiënte en daadkrachtige projectorganisatie bestaande uit een bestuur, de members die de programmaraad vormen, een programma manager en freelancers die op projectbasis worden betaald. OPA werkt volgens een bestuursmodel (zie Code Cultural Governance).

Het bestuur zorgt voor het uitzetten van de strategie en het controleren van de activiteiten. Het huidige bestuur bestaat uit voorzitter Els Koot, penningmeester Erwin Ykema (aftreden per 01-02-2022), Bob van Elzen (per 01-02-2022) secretaris Dana Dijkgraaf en algemeen bestuurslid Mark Kuiper.

Evenals voorgaande jaren werkte OPA in 2021 met een programma manager. In deze functie is de programma manager verantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van de afzonderlijke activiteiten in directe samenspraak met het bestuur. Het bestuur is inhoudelijk actief en bepaalt met de programmaraad en programma manager het activiteitenprogramma.

CULTUREEL ONDERNEMINGSCHAP

De activiteiten van OPA kennen een hybride financiering door middel van o.a. subsidies, sponsors, OPA-members en bijdragen van instellingen en kaartverkoop. OPA ontvangt een tweejarige subsidie vanuit de Gemeente Arnhem en doet jaarlijks een aanvraag bij Stimuleringsfonds Creatieve Industrie voor het jaarprogramma. Daarnaast dragen de partners HAN, Rijn IJssel en BNO financieel bij, voor diverse opleidingen van Rijn IJssel zijn een aantal OPA-activiteiten onderdeel van het curriculum. Ook is een toenemend deel van de gelden afkomstig van 'members' – een individu, maar ook bedrijven of organisaties - die daarmee uitdrukking geven aan het draagvlak voor OPA.

OPA streeft naar een realistische balans tussen verschillende financieringsvormen en zal zich daar de komende tijd voor blijven inzetten: naast de huidige samenwerkingsverbanden met de verschillende onderwijsinstellingen wil OPA meer samenwerking met het bedrijfsleven.

Covid-19 zorgde voor uitdagingen in het cultureel ondernemerschap van OPA. Met een toenemend aantal aanwezigen per bijeenkomst, interessante netwerkvondten en grotere en professionelere locaties voor o.a. Arnhemse Nieuwe en 20x20 leek 2020 het uitgelezen jaar voor OPA om het bedrijfsleven beter aan te laten sluiten. Helaas mocht het niet zo zijn en heeft OPA haar ambities moeten bijstellen. Door het wegvallen van de fysieke avonden zijn de inkomsten uit kaartverkoop vervallen afgelopen jaar. Ook sponsoring en extra bijdragen van partners was in het afgelopen jaar niet haalbaar.

OPA, heeft in het voorjaar een minimale begroting gemaakt en haar plannen opnieuw bekeken op basis van uitvoerbaarheid.

Als organisatie willen wij ambitie tonen en ook proberen buiten onze stadsgrenzen Arnhems ontwerp te promoten. Een speerpunt van het huidige bestuur is tevens om een realistisch balans tussen verschillende financieringsvormen na te streven. Het bestuur zal zich daar de komende tijd voor in blijven zetten. Naast de huidige samenwerkingsverbanden met de verschillende onderwijsinstelling wil OPA ook meer samenwerking met het bedrijfsleven. OPA zal ook het komende jaar daar actief op inzetten. OPA is echter van mening dat een ideële organisatie voor ontwerpers en vormgeving in de regio niet geheel zonder overheidssubsidie kan voortbestaan. Een afbouw van overheidsgelden naar nul acht OPA dan ook niet realistisch op korte termijn.

MARKETING EN COMMUNICATIE

OPA kent voor zijn activiteiten verschillende doelgroepen:

- Studenten en professionals die een vakmatige interesse hebben in vormgeving en in voor hen relevante actuele ontwikkelingen, die vakgenoten willen ontmoeten en kennis, ervaring en contacten willen delen;
- Organisaties en bedrijven die vakmatig geïnteresseerd zijn in vormgeving en ontwerpers;
- Publiek dat een algemene interesse heeft in vormgeving.

Voor de grotere, gezamenlijke activiteiten streeft OPA naar ca. 200 tot 300 bezoekers. Kleinschalige, meer specialistische activiteiten zijn gericht op een publiek van ca. 25 tot 80 bezoekers. Vanwege de coronacrisis heeft OPA het streefaantal bezoekers tijdelijk losgelaten en heeft zich voornamelijk gefocust op en het laagdrempelig en digitaal beschikbaar maken van een groot deel van onze activiteiten voor de eerder genoemde doelgroepen.

Voor het bereiken van de doelgroepen hanteert OPA verschillende communicatievormen:

- **De website** (www.o-p-a.nl: bereik van ca. 700 unieke bezoekers per maand, goed voor **870 sessies per maand**), met een online magazine, artikelen en interviews, maar ook video's van de OPA-avonden - een member-pagina en het posterarchief;
- De **digitale nieuwsbrief (ca. 1.500 adressen)** met agenda, verslagen van de OPA-avonden, belangrijk nieuws uit het vakgebied en interviews met ontwerpers. Social media: Facebook (www.facebook.com/OntwerpPlatformArnhem met ruim **1.700 volgers**), Instagram (**ca. 1.300 volgers**) en LinkedIn (ca. 100 volgers). Voor het aankondigen van activiteiten, verslagen daarvan en delen van nieuws uit het vakgebied;
- Offline communicatie zoals drukwerk van affiches voor verspreiding in de stad. OPA kiest jonge Arnhemse ontwerpers die hiervoor een vergoeding ontvangen en op deze wijze kunnen bouwen aan hun portfolio;
- Actieve benadering van lokale, regionale en landelijke offline en online media (o.a. van Arnhem Direct, Arnhemse Koerier, De Gelderlander en BNO).

TERUGBLIK OP 2021 ///

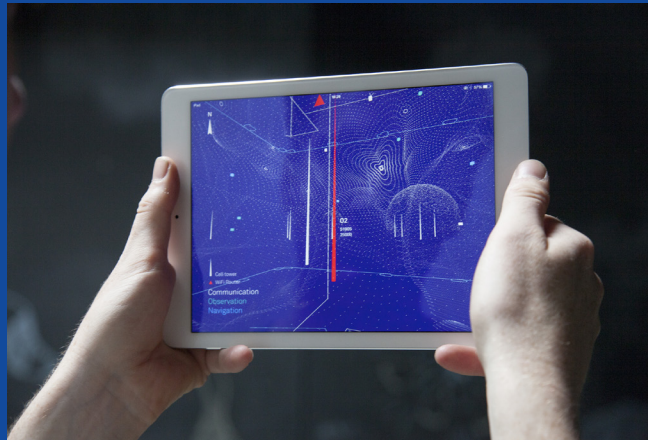
TABULA RASA

- 1 april **Back to the future**
Online event i.s.m. Arnhem Live
- 18 mei **Arnhemse Oude**
Online event
- 24 juni **Vergankelijkheid**
*Online event i.s.m. FDFA
Duurzame Mode 025*
- 24 juni **Member avond**
Fysieke thema bijeenkomst

Vanwege COVID-19 hebben wij een deel van ons jaarprogramma online laten plaatsvinden. Een tweetal programma avonden hebben we moeten annuleren vanwege de maatregelen rondom het coronavirus. De Arnhemse Nieuwe vond eenmalig plaats als Arnhemse Oude. Wij hebben ernaar gestreefd zoveel mogelijk activiteiten door te laten gaan, zowel digitaal als fysiek, met een beperkt aantal bezoekers.

Wij merkten bij onze achterban dat de behoefte van een online programmering wegebde in het najaar / winter. De corona crisis die wederom op kwam steken, zorgde ervoor dat ontwerpers zich richten op hun eigen werkzaamheden. Als organisatie hebben wij besloten ons te richten op het nieuwe jaar en programma te maken als we weer fysiek bij elkaar mochten komen.

Deze periode hebben wij als organisatie gebruikt om te reflecteren op onze eigen organisatie, nieuwe samenwerkingsverbanden aan te halen en andere projecten op te starten.

Back to the future

Online event

- Datum: 1 april 2021
- Ontwerp poster: Vincent Hammingh
- Locatie: Arnhem Live studio
- Aantal bezoekers: 450
- Moderator: Riëlle Schoeman

Om vooruit te kunnen, moet je ook reflecteren op de toekomst. Wat betekent ons verleden en wat betekent ons werk voor ons? Hoe kijken ontwerpers aan tegen de toekomst en tegen vooruitgang? Deze interdisciplinaire avond is een mix van filosofie, wetenschap en ontwerp. Deze eerste avond van OPA vond plaats in de Arnhem Live studio van Luxor Live.

Sprekers

- Sabine Winters - Future Based - filosoof/ onderzoeker
- Tom Kortbeek - Fillip Studios - ontwerpstudio
- Hendrik-Jan Grievink - Next Nature Network - onderzoeker/ ontwerper

Personal Space

Online event

- Datum: 18 mei 2021
- Ontwerp poster: Vincent Hammingh
- Opnamelocatie: via zoom
- Aantal kijkers: ca. 100 live - 300 in totaal
- Moderator: Marlies Leupen

Alles gaat al een tijdje anders dan anders, zo ook de Arnhemse Nieuwe: Arnhemse Nieuwe wordt voor één keer Arnhemse Nieuwe Oude. Examens vinden later, online of op een andere manier plaats en daarom gaat OPA dit jaar niet op zoek naar de beste Arnhemse, verse talenten, maar naar de meest interessante Arnhemse Oude.

Sprekers

- Jip Warmerdam - Interaction designer
- Asja Keeman - Grafisch designer
- Lilian Admiraal - Grafisch designer
- Joris de Groot - Product designer
-

Vergankelijkheid

Online + Fysiek event

- Datum: 24 juni 2021
- Ontwerp poster: Jesse van Meel
- Opnamelocatie: Rembrandtheater
- Aantal kijkers: ca. 450
- Moderator: Peter van der West

Ontwerp Platform Arnhem, Fashion + Design Festival Arnhem en Duurzame Mode 025 presenteerden via livestream 'Global vs. Local'. Krijg Nederland weer een textielindustrie door de coronacrisis?

Sprekers

- Sprekers
- Bob Hendrikx - Loop - Biodesigner
- Renske van Vroonhoven - Attic Lab - Parfum designer
- Jef Montes - Studio Adaptive Skins - Mode ontwerper

Member avond

fysiek event

- Datum: 24 juni 2021
- Opnamelocatie: Rembrandtheater
- Aantal bezoekers : 20
- Moderator: De Vormforensen, Dana Dijkgraaf en Mark Kuiper

Op donderdag 24 juni hebben we, voorafgaand aan Vergankelijkheid, een avond georganiseerd om met onze members te praten over het jaarprogramma van 2022 en met elkaar te kijken welke richting OPA op gaat in 2022. In 2022 wordt het jaarprogramma in samenwerking met de Vormforensen geschreven en zij zullen deze avond dan ook vormgeven. Het doel van deze bijeenkomst was enerzijds het vergaren van input voor het jaarprogramma maar anderzijds ook elkaar eindelijk weer eens te spreken.

OPA STUDIOTOUR

In de zomer van 2020 ontwikkelde OPA de OPA Studiotour. Door de lockdown moesten veel Arnhemse ontwerpers hun winkels en ateliers sluiten. OPA wilde een platform voor Arnheems ontwerp blijven en zocht naar een digitale wijze waardoor de Arnhemse ontwerper zichtbaar blijft.

OPA stelde een videotoolkit samen waarmee ontwerpers gemakkelijk een video kunnen opnemen in de vorm van een tour door hun studio. Met deze Studiotour kan het publiek op een laagdrempelige wijze binnenkijken bij de Arnhemse ontwerpers. De Arnhemse ontwerpers krijgen de mogelijkheid om hun werk te presenteren aan een breed publiek. De video's staan in het online magazine van OPA, en de video's zijn beschikbaar voor de digitale stad van Platform Binnenstad Arnhem. Voor dit specifieke project heeft OPA steun ontvangen van Stichting Ondernemersfonds Arnhem en Provincie Gelderland.

IN 2021 zijn de laatste twee video's opgenomen :

- Elsien Gringhuis - modeontwerp
- Mirte Engelhard - modeontwerp

OPA PODCAST

In de zomer van 2020 ontwikkelde OPA tegelijk met de OPA Studiotour ook de Ontwerp Podcast Arnhem. OPA wil ook tijdens de coronacrisis een platform voor Arnheems ontwerp blijven en zocht naar een digitale wijze waardoor de Arnhemse ontwerper zichtbaar blijft. Een podcast is een goede aanvulling op onze digitale zichtbaarheid en biedt diepgang op de thematiek van het jaarprogramma. OPA heeft de uitwerking van de podcast naar het einde van het jaar verplaatst gezien we zichtbaarheid wilden spreiden. De podcast wordt in het voorjaar van 2021 gelanceerd.

Met de OPA Podcast wil Ontwerp Platform Arnhem in korte uitzendingen het talent van Arnhem lokaal en nationaal uitlichten, met een selectie van prominente Arnhemse ontwerpers. Iedere uitzending gaat kort in op één van de onderdelen van het OPA jaarthema 2021.

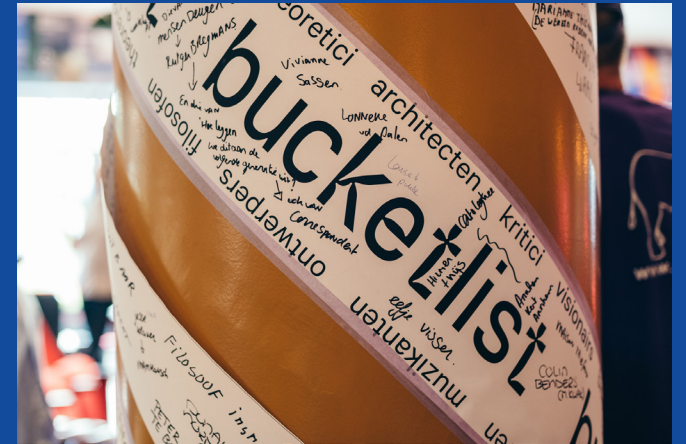
Voor de podcast hebben wij journalist en radiomaker Jozien Wijkhuis gevraagd. Zij zal in gesprek gaan met de volgende vier geselecteerde prominente Arnhemse ontwerpers;

- Richard Vijgen - interaction design
- Floris Schoonderbeek - product/social ontwerp
- Ineke Hans - product ontwerp
- Sjaak Hullekes - mode ontwerper

ELEKTRAHUISJES

OPA is in samenwerking met Platform Binnenstad Arnhem gestart met een project waarin de elektrahuisjes in de Arnhemse binnenstad, Modekwartier en Spijkerkwartier worden opgeknapt. Hiervoor wordt gezocht naar 10 verschillende Arnhemse ontwerpers die ieder een kwartier voor hun rekening gaan nemen; het Rijnkwartier, het Stationskwartier, het Korenkwartier, het Rozetkwartier, het Janskwartier, het Musiskwartier, het Eusebiuskwartier, de 7 Straatjes, het Modekwartier en het Spijkerkwartier.

November 2021 is de Open Call voor ontwerpers uitgezet en begin 2022 worden de ontwerpers geselecteerd. Het gehele project zal in 2022 doorlopen.

ONLINE ARTIKELEN

- **Artikel: Sinds 1416:** Wat hebben interdisciplinair ontwerper, visuele identiteiten en vraagstukken rondom de energietransitie met elkaar gemeen? Dit alles komt samen binnen het ontwerp bureau Sinds 1416.
- **Ontwerp Podcast Arnhem - Sjaak Hullekes:** In deze eerste aflevering spreekt podcastmaker en journalist Jozien Wijkhuijs de Arnhemse modeontwerper Sjaak Hullekes over het thema van de eerste OPA-avond: Back to the Future.
- **OPA Studiotour - Op bezoek bij Mirte Engelhard** Een studiotour bij modeontwerpster Mirte Engelhard, aangevuld met informatie over haar werkzaamheden.
- **Ontwerp Podcast Arnhem - Floris Schoonderbeek :** In deze tweede aflevering spreekt Jozien Wijkhuijs productontwerper Floris Schoonderbeek.
- **OPA Studiotour - Op bezoek bij Elsien Gringhuis** Een studiotour bij modeontwerpster Elsien Gringhuis, aangevuld met informatie over haar werkzaamheden.
- **Livestream:** Back to the Future: Tijdens deze avond spraken Hendrik-Jan Grievink van Next Nature Network, Sabine Winters van Future Based en Tom Kortbeek van Fillip Studios over hun visie op de toekomst en het verleden.
- **Ontwerp Podcast Arnhem - Ineke Hans:** In deze derde aflevering spreekt Jozien Wijkhuijs met productontwerper Ineke Hans.
- **Ontwerp Podcast Arnhem - Richard Vijgen :** In deze vierde en laatste aflevering spreekt Jozien met designer en kunstenaar Richard Vijgen.
- **Video :** Arnhemse Oude - Lilian Admiraal - In deze minidocumentaire is LAGOM Collective op pad gegaan en heeft minidocumentaires gemaakt van de Arnhemse Ouden met de meeste stemmen. Voor graphic design is dit Lilian Admiraal.
- **Video: Arnhemse Oude - Jip Warmerdam :** in deze minidocumentaire is LAGOM Collective op pad gegaan en heeft minidocumentaires gemaakt van de Arnhemse Ouden met de meeste stemmen. Voor interaction design is dit Jip Warmerdam.
- **Video: Arnhemse Oude - Joris de Groot:** In deze minidocumentaire is LAGOM Collective op pad gegaan en heeft minidocumentaires gemaakt van de Arnhemse Ouden met de meeste stemmen. Voor graphic design is dit Joris de Groot.
- **Video: Arnhemse Oude - Asja Keeman:** In deze minidocumentaire is LAGOM Collective op pad gegaan en heeft minidocumentaires gemaakt van de Arnhemse Ouden met de meeste stemmen. Voor graphic design is dit Asja Keeman.
- **Livestream OPA-avond: Arnhemse Oude:** Tijdens deze avond kon je via Zoom de gesprekken tussen Marlies Leupen en de Arnhemse Ouden volgen. Adaptive Skins) en Bob Hendrikx (Loop) presenteerden hun werk.
- **Artikel: LAGOM over Arnhemse Oude:** Filmbedrijf LAGOM maakte voor OPA vier documentaires over vier bijzondere ontwerpers. Alex van Binsbergen, creative director van LAGOM, verteld hoe het was om deze films te maken.
- **Livestream OPA x FDFA: Vergankelijkheid** Tijdens FDFA presenteerde OPA drie ontwerpers die werken met vormen van vergankelijkheid die het leven op aarde mogelijk maken. Renske van Vroonhoven (Attic Lab), Jef Montes (Studio Adaptive Skins) en Bob Hendrikx (Loop) presenteerden hun werk.
- **Artikel: OPEN CALL Elektrahuisjes:** OPA zoekt in opdracht van PBA 10 ontwerpers om de elektrahuisjes in de verschillende kwartieren van de Arnhemse binnenstad te verfraaien.